
Obsah

Předmluva k českému vydání	19
O autorovi	21
Předmluva k 10. anglickému vydání	23
ČÁST I. ŘÍZENÍ LIDÍ	25
1 Řízení lidských zdrojů	27
Definice řízení lidských zdrojů	27
Systém lidských zdrojů	27
Modely řízení lidských zdrojů	28
Cíle řízení lidských zdrojů	30
Cíle politiky řízení lidských zdrojů	32
Charakteristiky řízení lidských zdrojů	32
Výhrady k řízení lidských zdrojů	36
Řízení lidských zdrojů a personální řízení	38
Jak útvary a systémy lidských zdrojů ovlivňují výkon organizace	39
Souvislosti řízení lidských zdrojů	43
2 Řízení lidského kapitálu	47
Definice řízení lidského kapitálu	47
Řízení lidského kapitálu a řízení lidských zdrojů	48
Pojetí lidského kapitálu	50
Řízení lidského kapitálu: praxe a strategie	52
Měření lidského kapitálu	53
Předkládání zpráv o lidském kapitálu	61
3 Úloha personálního útvaru	65
Obecná úloha personálního útvaru	65
Úloha personálního útvaru v usnadňování a řízení změn	66
Proměnlivost praxe v oblasti lidských zdrojů	67
Organizace personálního útvaru	68
Marketing personálního útvaru	70
Příprava, zdůvodňování a obhajování rozpočtu personálního útvaru	70
Outsourcing personální práce (zabezpečování personální práce z vnějších zdrojů)	71
Společné služby v oblasti lidských zdrojů	73
Využívání poradců pro řízení	74
Hodnocení personálního útvaru	75
4 Úloha personalistů	79
Základní role	79
Modely personalistů	83
Získávání podpory a angažovanosti	86
Etické aspekty	88

Profesionalita v řízení lidských zdrojů	89
Nejasnosti v roli personalistů	91
Konflikt v práci personalistů	92
Schopnosti, které by personalisté měli mít	93
5 Úloha liniových manažerů	97
Základní role	97
Liniioví manažeři a řízení lidí	98
Úloha personálního útvaru a úloha liniových manažerů	98
Role liniových manažerů v realizaci personální politiky	100
Jak zlepšit kvalitu liniových manažerů jako manažerů lidí	101
6 Mezinárodní řízení lidských zdrojů	103
Definice mezinárodního řízení lidských zdrojů	103
Problémy mezinárodního řízení lidských zdrojů	103
Modely mezinárodních organizací	104
Sbližování a vzdalování	104
Kulturní rozmanitost	106
Myslet globálně a jednat lokálně	107
Mezinárodní politika lidských zdrojů	107
Řízení expatriantů	107
ČÁST II. PROCESY ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ	113
7 Strategické řízení lidských zdrojů	115
Pojetí strategie	115
Definice strategického řízení lidských zdrojů	116
Cíle strategického řízení lidských zdrojů	117
Přístupy ke strategickému řízení lidských zdrojů	118
Realizace strategického řízení lidských zdrojů	121
8 Strategie lidských zdrojů	123
Definování strategií lidských zdrojů	123
Účel	123
Rozdíl mezi strategickým řízením lidských zdrojů a strategiemi lidských zdrojů	124
Typy strategií lidských zdrojů	124
Kritéria efektivní strategie lidských zdrojů	127
9 Vytváření a realizace strategií lidských zdrojů	129
Tvrzení týkající se procesu vytváření	129
Úrovně strategického rozhodování	130
Strategické možnosti a volby	131
Přístupy k vytváření strategie lidských zdrojů	131
Metodologie vytváření strategie	136
Provádění strategického zkoumání a posuzování	137
Sestavení strategie	138
Realizace strategií lidských zdrojů	138
10 Politika řízení lidských zdrojů	141
Co je to politika lidských zdrojů?	141

ČÁST X. ZAMĚSTNANECKÉ VZTAHY	611
Definice zaměstnaneckých vztahů	611
Struktura části	612
Dodatek překladatele	612
50 Rámec zaměstnaneckých vztahů	613
Prvky zaměstnaneckých vztahů	613
Kolektivní pracovní vztahy jako soustava pravidel	614
Typy ustanovení a pravidel	614
Kolektivní vyjednávání	615
Unitaristické a pluralistické názory	616
Sladčování a smířování zájmů	617
Individualismus a kolektivismus	617
Dobrovolnost a její ústup	618
Přístup řízení lidských zdrojů k zaměstnaneckým vztahům	618
Kontext kolektivních pracovních vztahů	620
Vývoj kolektivních pracovních vztahů ve Velké Británii	620
Strany v kolektivních pracovních vztazích	623
Úloha personálního útvaru v zaměstnaneckých vztazích	626
51 Procesy zaměstnaneckých vztahů	627
Politika zaměstnaneckých vztahů	627
Strategie zaměstnaneckých vztahů	630
Atmosféra zaměstnaneckých vztahů	632
Uznávání a neuznávání odborů za partnera	633
Podoba kolektivního vyjednávání	634
Neformální procesy v zaměstnaneckých vztazích	638
Další rysy kolektivních pracovních vztahů	639
Řízení podniku, v němž existují odbory	641
Řízení podniku, v němž neexistují odbory	642
52 Vyjednávání a smlouvání	645
Povaha vyjednávání a smlouvání	645
Vyjednávání	645
Dovednosti vyjednávat a smlouvat	651
53 Hlas pracovníků	653
Pojetí hlasu pracovníků	653
Zapojování a participace	653
Účel hlasu pracovníků	653
Výraznost hlasu pracovníků	654
Faktory ovlivňující volbu přístupu	655
Formy hlasu pracovníků	655
Participace prostřednictvím představitelů	655
Řešení problémů zdola nahoru	656
Společná konzultace	656
Zjišťování názorů pracovníků (ankety)	657
Systémy získávání zlepšovacích návrhů od pracovníků	658
Plánování hlasu pracovníků	659

54	Komunikace	661
	Oblasti a cíle komunikace	662
	Komunikační strategie	663
	Systémy komunikace	664
ČÁST XI. OCHRANA ZDRAVÍ, BEZPEČNOST PŘI PRÁCI A PÉČE O PRACOVNÍKY		669
55	Ochrana zdraví a bezpečnost při práci	671
	Řízení ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	671
	Význam ochrany zdraví a bezpečnosti na pracovišti	672
	Výhody ochrany zdraví a bezpečnosti při práci na pracovišti	672
	Politika ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	673
	Hodnocení rizik	674
	Audity ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	676
	Inspekce bezpečnosti práce	677
	Programy ochrany zdraví	678
	Zvládání stresu	679
	Prevence nehod	680
	Měření a ukazatele v oblasti zdraví a bezpečnosti práce	680
	Sdělování potřeby lepších postupů v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	681
	Vzdělávání v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	682
	Organizace ochrany zdraví a bezpečnosti při práci	682
56	Péče o pracovníky	685
	Proč poskytovat tyto služby?	685
	Jaký druh služeb péče o pracovníky?	686
	Individuální služby pracovníkům	687
	Služby skupinové péče o pracovníky	689
	Poskytování služeb péče o pracovníky	690
	Vnitropodnikové konzultační služby	690
	Programy pomoci pracovníkům	690
ČÁST XII. POSTUPY A PROCEDURY V ZAMĚSTNÁVÁNÍ LIDÍ A INFORMACE V ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ		693
57	Zvyklosti a postupy v oblasti zaměstnávání lidí	695
	Náležitosti a podmínky pracovní smlouvy	696
	Klauzule týkající se mobility	697
	Postup při převádění pracovníků na jinou práci (jiné pracoviště)	697
	Postup při povyšování pracovníků	698
	Pružné pracovní režimy	699
	Řízení přítomnosti v práci	700
	Stejná příležitost	702
	Otzáka etnických menšin	703
	Řízení rozmanitosti	704
	Ochrana osobních údajů	705
	Sexuální obtěžování	706

Kouření na pracovišti	707
Užívání škodlivých látek při práci	708
Šikana, tyranizování	708
AIDS	709
Používání e-mailu	709
Rovnováha mezi pracovním a nepracovním životem	709
58 Postupy v řízení lidských zdrojů	713
Projednávání stížností	713
Disciplinární řízení	715
Záležitosti týkající se pracovního výkonu	717
Postupy související s propouštěním z důvodu nadbytečnosti	718
59 Počítačové personální informační systémy	723
Výhody počítačového personálního informačního systému	723
Strategie týkající se personálních informací	723
Funkce počítačového personálního systému	724
Technická infrastruktura	725
Hodnocení rysů systému	725
Efektivní systém	726
Problémy a jejich řešení	726
Vytváření informačního systému	727
Aplikace	730
Audit systému	736
Příloha	737
Příklad průzkumu názorů	737
Literatura	739
Rejstřík	769

Proč je třeba mít politiku lidských zdrojů?	141
Je třeba, aby měla politika lidských zdrojů formální podobu?	141
Oblasti politiky lidských zdrojů	142
Formulování politiky lidských zdrojů	148
Uskutečňování politiky lidských zdrojů	148
11 Řízení lidských zdrojů založené na schopnostech	151
Typy schopnosti	152
Soustavy schopností	153
Důvody pro používání schopností	155
Šíře uplatnění schopností	155
Používání schopnosti	156
Vytváření soustavy schopností	157
Definování odborných schopností	159
Klíče k úspěchu při používání schopností	159
Emoční inteligence	160
12 Řízení znalostí	161
Definice řízení znalostí	161
Pojetí znalostí	162
Účel a význam řízení znalostí	163
Přístupy k řízení znalostí	163
Systémy řízení znalostí	164
Problémy řízení znalostí	165
Přispění personálního útvaru k řízení znalostí	166
13 Analýza rolí, schopností a dovedností	171
Analýza rolí	171
Obsah profilu role	174
Analýza schopností	175
Analýza dovedností	180
ČÁST III. PRÁCE A ZAMĚSTNÁVÁNÍ LIDÍ	183
14 Povaha práce	185
Co to je práce?	185
Teorie práce	185
Faktory práce související s organizací	187
Měníc se způsoby práce	189
Nezaměstnanost	190
Postoje k práci	190
Pocit pohody spojený s prací	190
15 Zaměstnanecký vztah	193
Pojetí zaměstnaneckého vztahu	193
Povaha zaměstnaneckého vztahu	193
Základna zaměstnaneckého vztahu	194
Definování zaměstnaneckého vztahu	195
Význam pojetí zaměstnaneckého vztahu	195
Změny v zaměstnaneckém vztahu	195

Řízení zaměstnaneckého vztahu	196
Důvěra a zaměstnanecký vztah	197
16 Psychologická smlouva	201
Definice psychologické smlouvy	201
Význam psychologické smlouvy	202
Povaha psychologické smlouvy	203
Jak se vytvářejí psychologické smlouvy	204
Měníc se povaha psychologické smlouvy	205
Stav psychologické smlouvy	206
Vytváření a udržování pozitivní psychologické smlouvy	207
Stav psychologické smlouvy v roce 2004	208
ČÁST IV. CHOVÁNÍ V ORGANIZACI	209
17 Charakteristiky lidí	211
Individuální rozdíly	211
Postoje	215
Vlivy působící na chování při práci	215
Teorie atribuce – jak posuzujeme lidi	215
Orientace lidí týkající se práce	216
Role	217
Důsledky pro personalisty	218
18 Motivace	219
Proces motivace	219
Typy motivace	220
Teorie motivace	221
Teorie instrumentality	223
Teorie zaměřené na obsah (teorie potřeb)	223
Teorie zaměřené na proces	224
Herzbergův dvoufaktorový model	227
Vztah mezi motivací, spokojeností s prací a výkonem	228
Spokojenosť s prací	228
Motivace a peníze	231
Motivační strategie	232
19 Oddanost a angažovanost	233
Pojetí oddanosti a angažovanosti	233
Oddanost organizaci	234
Vlivy působící na oddanost a spokojenosť pracovníků	239
Angažovanost	241
20 Jak organizace fungují	243
Výchozí úvahy	243
Teorie organizace	243
Struktura organizace	246
Typy organizace	247
Procesy probíhající v organizaci	249

21	Kultura organizace	257
	Definice	257
	Problémy s pojetím	258
	Význam kultury	258
	Vytváření kultury organizace	259
	Rozmanitost kultury	259
	Složky kultury	259
	Klasifikace kultury organizace	262
	Hodnocení kultury organizace	263
	Posuzování klimatu v organizaci	264
	Vhodná (přiměřená) kultura	265
	Podpora, posilování a změna kultury	265
ČÁST V. ORGANIZACE, VYTVAŘENÍ A ROZVOJ		269
22	Vytváření organizace	271
	Proces organizování	271
	Cíl	272
	Posuzování organizace	272
	Analýza organizace	273
	Diagnóza organizace	273
	Plánování organizace	275
	Odpovědnost za vytváření organizace	275
23	Vytváření pracovních míst a rolí	277
	Pracovní místa a role	277
	Faktory ovlivňující vytváření a podobu pracovních míst	278
	Vytváření pracovních míst	279
	Obohacování práce	281
	Autonomní týmy	281
	Systém vysoce výkonné práce	282
	Vytváření rolí	283
24	Organizační rozvoj, změna a transformace organizace	285
	Co je to organizační rozvoj?	285
	Rozvoj organizace	286
	Řízení změny	290
	Transformace organizace	296
	Procesy rozvoje a změny	298
ČÁST VI. ZABEZPEČOVÁNÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ PRO ORGANIZACI		301
	Definice zabezpečování lidských zdrojů	301
	Zabezpečování lidských zdrojů pro organizaci a řízení lidských zdrojů	301
	Program	303
25	Plánování lidských zdrojů	305
	Úloha plánování lidských zdrojů	305
	Cíle plánování lidských zdrojů	309
	Proces plánování lidských zdrojů	309

Strategie zabezpečování lidských zdrojů	311
Plánování pomocí scénáře	312
Odhady budoucí potřeby lidských zdrojů	312
Odhody pracovníků z organizace	314
Plánování činností	320
Příspěvek personálního útvaru k plánování lidských zdrojů	325
26 Řízení talentů	327
Definice řízení talentů	327
Složky řízení talentů	328
Vytváření skvělého pracoviště	330
Strategie získávání	331
Strategie stabilizace	332
Řízení kariéry	335
Řízení talentů pro vzdělané pracovníky	340
Řízení talentů v praxi	342
27 Získávání a výběr pracovníků	343
Proces získávání a výběru	343
Definování požadavků	343
Přilákání uchazečů	347
Inzerování	348
E-recruitment neboli získávání pracovníků pomocí počítačových sítí	353
Využívání externích služeb (outsourcing)	355
Vzdělávací zařízení	356
Dotazníky pro uchazeče o zaměstnání	357
Třídění uchazečů	358
Metody výběru pracovníků	360
Typy pohovorů	361
Assessment centre	361
Grafologie	362
Volba metod výběru pracovníků	363
Zlepšování efektivnosti získávání a výběru	364
Reference, vzdělání a nabídky	364
Závěrečné fáze	366
28 Výběrové pohovory	369
Účel	369
Výhody a nevýhody pohovorů	370
Povaha výběrového pohovoru	370
Organizace pohovorů	371
Příprava	372
Časový rozvrh	373
Plánování a strukturování (členění) pohovoru	373
Přístupy k výběrovému pohovoru	374
Postup při pohovoru – zahájení a zakončení	377
Postup při pohovoru – pokládání otázek	377
Dovednosti potřebné k vedení výběrového pohovoru	383

Závěry vyplývající z pohovorů	384
Co by se v souvislosti s pohovorem mělo a co nemělo dělat	385
29 Výběrové testy	387
Psychologické testy: definice	387
Účel psychologických testů	387
Charakteristiky dobrého psychologického testu	387
Typy testů	389
Interpretace výsledků testů	392
Volba testů	392
Použití testů při výběru pracovníků	393
30 Uvádění nových pracovníků do organizace	395
Definice uvádění pracovníka do organizace	395
Proč je péče věnovaná uvádění pracovníků do organizace důležitá	395
Přijetí pracovníka	397
Dokumentace pracovníka	397
Uvádění pracovníků do podniku (celopodniková orientace)	398
Uvádění pracovníků do útvaru / na pracoviště (útvarová orientace)	398
Formální informační kurzy pro nové pracovníky	399
Obsah	400
Vzdělávání nových pracovníků při výkonu práce	400
31 Uvolňování lidí z organizace	401
Obecné úvahy	401
Propouštění z důvodu nadbytečnosti	403
Umístování pracovníků propouštěných z důvodu nadbytečnosti (outplacement)	406
Ukončení pracovního poměru z jiných důvodů	407
Pracovníci odcházející z vlastní vůle	410
Penzionování	410
ČÁST VII. ŘÍZENÍ PRACOVNÍHO VÝKONU	411
32 Základy řízení pracovního výkonu	413
Definice řízení pracovního výkonu	413
Cíle řízení pracovního výkonu	413
Charakteristiky řízení pracovního výkonu	414
Pochopení řízení pracovního výkonu	414
Hlavní principy řízení pracovního výkonu	416
Hodnocení pracovního výkonu a řízení pracovního výkonu	416
Pohledy na řízení pracovního výkonu	417
33 Proces řízení pracovního výkonu	419
Řízení pracovního výkonu jako proces	419
Řízení pracovního výkonu jako cyklus	419
Dohody o pracovním výkonu	420
Řízení pracovního výkonu během roku	423
Zkoumání a posuzování pracovního výkonu	423
Klasifikace pracovního výkonu	426

Jak zacházet s pracovníky s nedostatečným výkonem	429
Zavádění řízení pracovního výkonu	430
34 Třistašedesátistupňová zpětná vazba	433
Definice třistašedesátistupňové zpětné vazby	433
Použití třistašedesátistupňové zpětné vazby	434
Důvody pro třistašedesátistupňovou zpětnou vazbu	434
Třistašedesátistupňová zpětná vazba – metodologie	435
Vytváření a realizace	436
Třistašedesátistupňová zpětná vazba – výhody a nevýhody	437
Třistašedesátistupňová zpětná vazba – kritéria úspěchu	439
ČÁST VIII. ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ	441
35 Strategický rozvoj lidských zdrojů	443
Definice strategického rozvoje lidských zdrojů	443
Cíle strategického rozvoje lidských zdrojů	443
Složky rozvoje lidských zdrojů	444
Rozvoj lidských zdrojů a řízení lidských zdrojů	444
Proces učení / vzdělávání a rozvoje	444
Strategie pro rozvoj lidských zdrojů	445
Filozofie rozvoje lidských zdrojů	446
36 Učení probíhající v organizaci a učící se organizace	447
Učení probíhající v organizaci	447
Učící se organizace	450
37 Jak se lidé učí	453
Definice učení	453
Proces učení	453
Teorie učení	454
Styly učení	455
Učení se učit	456
Křivka učení	456
Motivace k učení	458
Důsledky teorií a koncepcí učení	458
38 Vzdělávání a rozvoj	461
Vzdělávání	461
Rozvoj	470
Výcvik	473
39 E-learning	481
Co je to e-learning?	481
Cíl e-learningu	481
Technologie e-learningu	482
Proces e-learningu	482
Argumenty svědčící pro e-learning	484
Vytváření procesů e-learningu	485

40	Rozvoj manažerů	489
	Cíle rozvoje manažerů	489
	Rozvoj manažerů – potřeby a priority	489
	Požadavky, povaha a prvky rozvoje manažerů	490
	Aktivity rozvoje manažerů	491
	Přístupy k rozvoji manažerů	492
	Emoční inteligence a vůdcovské kvality	497
	Odpovědnost za rozvoj manažerů	498
41	Formulování a realizace strategií vzdělávání a rozvoje	501
	Argumenty ve prospěch vzdělávání	501
	Vytváření kultury vzdělávání	502
	Identifikace potřeb vzdělávání	503
	Plánování a realizace programů vzdělávání a rozvoje	505
	Vyhodnocování vzdělávání	507
ČÁST IX. ODMĚNOVÁNÍ PRACOVNÍKŮ		513
42	Řízení odměňování	515
	Definice řízení odměňování	515
	Cíle řízení odměňování	515
	Filozofie řízení odměňování	516
	Prvky řízení odměňování	517
	Celková odměna	519
	Model celkové odměny	522
	Řízení odměňování ředitelů a vyšších exekutivních pracovníků	523
	Řízení odměňování pracovníků prodeje	524
	Odměňování manuálních pracovníků	526
43	Strategické řízení odměňování	529
	Definice strategie odměňování	529
	Proč mít strategii odměňování?	529
	Struktura strategie odměňování	530
	Obsah strategie odměňování	532
	Základní zásady	533
	Vytváření strategie odměňování	533
	Složky efektivní strategie odměňování	534
	Priority strategie odměňování	535
	Příklady strategií odměňování	535
	Realizace strategie odměňování	539
	Strategie odměňování a schopnosti liniových manažerů	540
44	Hodnocení práce	541
	Definice hodnocení práce	541
	Analytické hodnocení práce	542
	Neanalytické (sumární) hodnocení práce	544
	Výskyt hodnocení práce	547
	Hodnocení práce pomocí počítačů	547
	Kritéria volby	548

Důvody pro a proti hodnocení práce	550
Vytváření bodovacího systému hodnocení práce	551
45 Analýza tržních sazeb (mzdová šetření)	559
Účel	559
Pojem tržní sazby	559
Požadované informace	559
Porovnávání prací	560
Prezentace údajů	560
Zdroje informací	560
46 Struktury stupňů a mzdové / platové struktury	565
Definice struktury stupňů	565
Definice mzdové / platové struktury	565
Hlavní zásady struktur stupňů a mzdových / platových struktur	566
Typy struktury stupňů a mzdové / platové struktury	566
Vytváření struktury stupňů a mzdové / platové struktury	574
47 Zásluhové odměňování	579
Definice zásluhové odměny	579
Výskyt zásluhového odměňování	579
Povaha individuální zásluhové odměny	580
Individuální zásluhová odměna jako motivátor	580
Argumenty pro a proti individuálnímu zásluhovému odměňování	581
Alternativy k zásluhovému odměňování	583
Kritéria úspěšnosti	583
Odměna podle výkonu	584
Odměna podle schopností	585
Odměna podle přínosu	586
Odměna podle dovedností	587
Odměna podle délky zaměstnání	589
Volba přístupu	590
Připravenost na individuální zásluhové odměňování	590
Vytváření a realizace individuálního zásluhového odměňování	592
Týmové odměňování	592
Celopodnikové systémy odměňování	593
48 Zaměstnanecké výhody, penze a příplatky	595
Zaměstnanecké výhody	595
Zaměstnanecké penzijní systémy	596
Příplatky a jiné dávky pracovníkům	599
49 Řízení systémů odměňování	601
Rozpočty a prognózy odměn	601
Hodnocení systému odměňování	602
Provádění mzdových úprav	603
Kontrola	606
Postupy při odměňování	607
Odpovědnost za odměňování	608
Komunikace s pracovníky	609